
Generalni Direktor Autoriteta Civilnog Vazduhoplovstva Kosova,

U skladu sa članom 21.2 i 79 Zakona br. 03/L-051 o Civilnom Vazduhoplovstvu ("Službeni list" Republike Kosovo, Godina III, Br. 28, 4. juna 2008.),

U cilju sprovođenja ICAO Aneksa 10, Tom I-II-III-IV, ICAO Aneksa 14 Tom I, ICAO Dokumenta 8168, Tom II i ICAO Dokumenta 8071, o kalibraži aeronautičkih uređaja iz vazduha,

Izdaje sledeću:

UREDBU Br. 3/ 2011 O KALIBRAŽI AERONAUTIČKIH UREĐAJA IZ VAZDUHA

Član 1 Primena

Ovom Uredbom utvrđuju se uslovi za kalibražu aeronautičkih uređaja na teritoriji Republike Kosovo.

Član 2 Definicije

ACV- znači Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva Republike Kosovo.

Aeronautički uređaj – je termin koji obuhvaća izvestan broj tehničkih uređaja čija namena je doprineti probijanju kroz vazdušni saobraćaj, uključujući komunikaciju, navigaciju i radarsku opremu te svetlosne uređaje na zemlji, kao i odgovarajuće procedure.

Pružalac Usluga u Vazdušnoj Plovidbi (PUVP) – znači svako lice koje ima dozvolu za uspostavljanje i rad aerodroma ili civilne oblasti vojnog aerodroma, ili bilo koja osoba koja je dobila dozvolu za rad jedinice za kontrolu leta koja nije vezana za određeni aerodrom.

Naručena kalibraža – znači kalibraža u vezi unapređenja u višu kategoriju (ILS) i/ili u vezi s većim promenama na postojećim ili novim uređajima.

Organizacija za kalibražu leta (FCO) – znači organizacija koja je odobrena od strane Autoriteta Civilnog Vazduhoplovstva Republike Kosovo za obavljanje kalibraže uređaja vazduhoplovom iz vazduha gde se takvi kalibražni letovi neophodni shodno ovoj uredbi.

NOTAM (Obaveštenje vazduhoplovcima) – znači obaveštenje distribuirano putem telekomunikacionih sredstava o uspostavljanju, stanju ili promeni aeronautičkih uređaja, usluga, postupaka ili opasnih delatnosti, čije poznavanje je od bitne važnosti za obavljanje vazdušnih operacija.

Rutinska kalibraža – znači rutinska kalibraža uređaja i odgovarajući postupci u skladu sa vremenskim rokovima i intervalima naznačenim u Aneksu 1 ove Uredbe.

Član 3 **Opšti aspekti**

3.1 PUVP treba da obezbedi da se kalibraža vrši samo od strane FCO-a koji su propisno odobreni od strane ACV-a. Uređaji i odgovarajući postupci navedeni u članu 4 kalibrišu se u vremenskim rokovima i intervalima navedenim u Članu 5, Aneksa 1 ove Uredbe.

3.2 PUVP treba da prekine rad nekog uređaja:

- a. ako kalibraže ili bilo šta drugo ukazuju na to da uređaj ne ispunjava uslove ICAO-a,
- b. ako rutinska kalibraža nije izvršena u roku predviđenom u Članu 5 i Aneksu 1 ove Uredbe,
- c. u unapred utvrđenim slučajevima u uputstvima za rad i održavanje uređaja, i
- d. ukoliko je kalibraža izvršena od strane FCO-a koji nije odobren od strane ACV-a.

3.3 Svaka promena u vršenju kalibraže u svakom pojedinačnom slučaju mora se odobriti od strane ACV-a.

3.4 PUVP treba da obezbedi da se sve aktivnosti, uključujući održavanje, proširenja i nove aktivnosti u okviru površine aerodroma i u neposrednoj blizini aerodroma, koordinišu na način kojim se izbegava nenamerni uticaj emitovanih signala iz aeronautičkih uređaja.

Član 4 **Naručena kalibraža**

Naručena kalibraža se vrši za sledeće uređaje uz odgovarajuće postupke pre puštanja u rad:

- a. Stanice za utvrđivanje smera (VDF).
- b. Uređaji za komunikacije (COM) što se tiče pokrivenosti.
- c. Sistem za instrumentalno sletanje (ILS), uključujući svetionika za obeležavanje (MM/OM) ili DME.
- d. Lokalizator (LLZ), uključujući farove za obeležavanje (MM/OM) ili DME:
- e. VHF više-usmereni signal (VOR).
- f. Neusmereni radiofar (NDB).
- g. Oprema za računanje udaljenosti (DME).
- h. Radiofar beležnik (MKR).
- i. Radar za površinu pokrivanja i mapiranje.
- j. Pomagala za vizuelno sletanje na zemlji (APAPI/PAPI/PLASI).
- k. Sistem rasvete za pristup.
- l. Procedure vizuelnog leta.
- m. Procedure instrumenata leta.

Član 5 **Rutinska kalibraža**

5.1 Osim naložene kalibraže, uređaji i odgovarajući postupci navedeni u Članu 4 treba da se nakon toga rutinski kalibriraju u skladu sa vremenskim rokovima i intervalima predviđenim u Aneksu 1 ove Uredbe.

5.2 Tolerancije naznačene u Aneksu 1 se mogu koristiti, ali ne i prevazići.

5.2.1 Međutim, ACV može, u posebnim slučajevima i nakon obrazloženog zahteva, odobriti prekoračenje tolerancije.

5.3 Ukoliko kalibraža traje više od jednog dana, vreme za sledeću kalibražu obračunava se od dana početka kalibraže

Član 6 **Uviđaj lokacije**

PUVP može zatražiti kalibražu da bi procenio pogodnost neke oblasti za postavljanje dotičnog uređaja testiranjem postrojenja (uviđaj lokacije).

Član 7

Dodatna kalibraža

7.1 ACV može, u bilo kom trenutku, zatražiti izvršenje dodatne kalibraže, ili se takva kalibraža može zatražiti od strane PUVP-a.

7.2 Razlozi za obavljanje dodatne kalibraže mogu biti:

- a) Prijem izveštaja o grešci od operativnih korisnika ili od odgovorne tehničke organizacije,
- b) Opažanje neuobičajenih odstupanja od pravca i / ili strukture pravca. Devijacije ne moraju biti izvan tolerisanih nivoa da bi iziskivale dodatnu kalibražu.
- c) Promene u okruženju unutar kritičnih i osetljivih oblasti.
- d) Znakovi nestabilnosti primećeni tokom razmatranja radnih zapisa i /ili zapisanih vrednosti merenja.
- e) Ukoliko se primeti da se rukovanje i održavanje uređaja nije vršilo u skladu sa odobrenim uputstvima.

7.3 Ukoliko je PUVP zatražio dopunsku kalibražu po bilo kom osnovu iz stava 2, on treba da obavesti ACV bez odlaganja.

Član 8

Vršenje kalibraže

8.1 PUVP treba da obezbedi potrebno ožičenje na pojedinim uređajima. PUVP takođe treba da obezbedi utvrđivače pozicija u WGS84 za teodolit pozicije, ukoliko je potrebno.

8.2 PUVP treba da stavi na raspolaganje tehničke stručnjake u vezi pripreme i vršenja kalibraže.

8.3 PUVP treba da obezbedi da se organizaciji za kalibražu leta dostave neophodni tehnički podaci za sisteme koji se trebaju kalibrisati.

8.4 PUVP treba da obezbedi neophodnu koordinaciju sa relevantnim jedinicama služba vazdušnog saobraćaja i tehničkim organizacijama u vezi izvršenja kalibraže.

8.5 PUVP treba da čuva dokumentaciju o kalibraži pet (5) godina. Međutim, dokumentacija za naručenu kalibražu, iz člana 4, čuva se sve dok je uređaj operativan.

8.6 Odmah nakon izvršenja kalibraže, ali u okviru roka predviđenog u Članu 5 i Aneksu 1 ove Uredbe, FCO podnosi preliminarni izveštaj PUVP-u. Preliminarni

izveštaj mora da sadrži preporuke kojima se ukazuje dali uređaj treba da nastavi s radom ili pak treba da se povuče sa rada.

8.7 Ako, na osnovu preliminarnog izveštaja kalibraže, PUVP odluči da povuče uređaj sa rada, oni o tome treba odmah da izdaju NOTAM.

8.7.1 Uređaj se ne sme vratiti u rad sve do završetka ponovne kalibraže sa zadovoljavajućim rezultatima.

8.7.2 PUVP treba odmah da obavesti ACV-a o odluci za zaustavljanje nekog uređaja zbog nezadovoljavajućih rezultata kalibraže.

8.7.3 PUVP dostavlja ACV-u kopiju rezultata izmerene kalibraže, uključujući primerak preliminarnog izveštaja FCO-a, i to ne kasnije od 30 dana nakon završetka kalibraže.

Član 9 Kaznene odredbe

10.1 Kršenje uslova predviđenih u članovima 3, 7 i 8 ove Uredbe podležu administrativnim kaznenim merama u skladu sa Zakonom br. 03/L-051 o Civilnom Vazduhoplovstvu.

10.2 Izuzetno od stava 1 ovog člana, kršenje odredaba člana 3 i 7 ove uredbe može prouzrokovati krivičnu odgovornost u skladu sa odgovarajućim odredbama Krivičnog zakona Republike Kosovo.

Član 10 Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu 24. maja 2011.

Dritan Gjonbalaj
Generalni Direktor

Aneks 1

Sistemi	Vrsta opreme	Naručena kalibraža	Rok i tolerancija za kalibražu, u skladu sa Članom 5 ove Uredbe.
COM	Stanice za utvrđivanje smera (VDF)	Da	Jedanput godišnje (+30 dana)
	Uređaj komunikacije (COM)	Da	
NAV	ILS, uključujući i svetionike za obeležavanje	Da	180 dana (+30 dana)
	Samo LLZ, uključujući svetionike za obeležavanje	Da	180 dana (+30 dana)
	Radiofar smera (VOR)	Da	Jedanput godišnje (+30 dana)
	Omnidirekcionni radiofar (NDB)	Da	
	Oprema za merenje smera (DME)	Da	Kao i za sistem za kojeg je vezan, međutim najmanje jedanput godišnje
	Radiofar za obeležavanje	Da	Kao i za sistem za kojeg je vezan radiofar, međutim najmanje jedanput godišnje
RADAR	Pokriće	Da	
	Mapiranje	Da	U vezi sa većim promenama mapiranja
AGA	APAPI/PAPI/PLASI	Da	180 dana (+30 dana)
	Sistem osvetljenja za pristup	Da	
PANS-OPS	Procedure vizuelnog letenja	Da	
	Procedure instrumentalnog leta	Da	